

سکته مغزی چیست؟

سکته مغزی زمانی رخ می دهد که جریان خون قسمتی از مغز قطع شده و یا به شدت کاهش یابد و بافت آن قسمت از مغز از اکسیژن و مواد غذایی دیگر محروم شود. سلولهای مغزی بر حسب حساسیت آنها به کمبود اکسیژن در طی چند دقیقه تا چند ساعت شروع به نابود شدن و از بین رفتن می کنند. این حالت یک اورژانس پزشکی محسوب می شود و درمان سریع آن می تواند باعث نجات زندگی فرد شود و هر چه درمان زودتر صورت گیرد شدت آسیب به بافت مغز و در نتیجه ناتوانی حاصل از آن کمتر خواهد بود.

انواع سکته مغزی

۱- سکته مغزی ایسکمیک

این نوع سکته مغزی زمانی اتفاق می افتد که یک لخته خون یا چربی موجب انسداد رگ و قطع جریان خون در مغز شود. انسداد شریان داخل یا اطراف مغز رخ دهد. همچنین لخته های خونی

می توانند توسط جریان خون از دیگر نقاط بدن به مغز آورده شوند.

۲- سکته مغزی خونریزی دهنده: این نوع سکته در اثر نشت و پارگی یک سرخرگ مغزی ایجاد می شود. خونریزی در اثر شرایط زیر ایجاد می شود:

* فشار خون بالا که باعث شکنندگی رگها می شود می تواند منجر به پارگی رگ شود.

* سخت شدن رگها که عروق مغزی را شکننده می کند.

* ضعیف شدن یک نقطه در دیواره عروق که می تواند پاره شود.

* ضربه مغزی

* مصرف مشروبات الکلی

عوامل خطر ساز سکته مغزی

- سابقه خانوادگی * جنسیت (مردها بیشتر).
- سن * فشار خون بالا. * کلسترول خون بالا
- سیگار کشیدن. * دیابت * چاقی
- بیماریهای قلبی عروقی * سابقه سکته مغزی و مصرف داروهای ضد بارداری

علائم سکته مغزی: همواره علائم سکته مغزی را جدی بگیرید. سکته مغزی می تواند به همراه همه یا تعدادی از علائم زیر باشد:

- ضعف
- سوزن سوزن شدن یا مور مور شدن دست و پا و یا هر دو
- فلج یا بی حسی ناگهانی صورت که معمولا در یک طرف بدن ظاهر می شود. فلج اندام ها ممکن است رخ دهد.
- مشکلات بینایی از جمله تاری دید، کاهش بینایی، دو بینی، و حتی نابینایی کامل می تواند از علائم سکته مغزی باشد.
- اختلال در گفتار و یا حتی عدم توانایی در صحبت کردن
- گیجی یا اختلال در حافظه
- یک سردرد غیر معمول و ناگهانی که ممکن است همراه با سفتی گردن، درد صورت، درد بین چشمان، استفراغ و یا تغییر سطح هوشیاری باشد.

اگر سکته مغزی رخ داد: عملکرد سریع می تواند زندگی بیمار

مراقبت های لازم

* مراقبت از سیستم گوارشی: این بیماران اغلب به دلیل نداشتن بلع دارای لوله معده هستند که از این طریق تغذیه می شوند به همین دلیل دهان شویه هر ۶-۴ ساعت انجام شود. بعد از هر بار غذا دادن از طریق لوله با مقداری آب، لوله شسته شود. جهت پیشگیری از زخم های معده طبق دستور از شربت معده استفاده کند.

کد سند: BH.adu.pam.08

سکته مغزی

تهیه و تنظیم: دفتر آموزش سلامت

بازنگری بهار ۱۴۰۵

منبع: پرستاری داخلی برونر سوارث

بهتر است هر ۲ ساعت وضعیت بیمار را تغییر دهید. ماساژنواحی تحت فشار لازم است. وقتی قرار است بیمار روی نیمه آسیب دیده بدن چرخانده شود باید مطمئن باشید وزن بدن به دست و پای این سمت صدمه نمی‌رساند. بیمار فقط ۳۰ دقیقه روی سمت آسیب دیده بخوابد. در صورت بروز زخم بستر استفاده از پانسمان و مراجعه به پزشک لازم است.

نواحی تحت فشار عبارتند از: پاشنه پا، باسن، بازو و شانه، پشت سر، ساق پا، آرنج، گوش، انگشت پا، زانو، دنده و ران

کمک به خواب و استراحت: بی‌خوابی شایع است. تشک نباید خیلی نرم باشد. بهتر است بیمار در اتاقی بخوابد که کم سرو صدا باشد و با نور ملایم. به بیمار نباید استرس‌های عاطفی و هیجانی وارد کرد.

پیشگیری: برای پیشگیری اولاً باید عوامل خطر را شناخت و سپس جهت کاهش عوامل خطر اقدام کرد. کنترل فشار خون یکی از مهمترین اقداماتی است که فرد برای کاهش خطر سکته مغزی می‌تواند انجام بدهد. ورزش، کاهش استرس، جلوگیری از افزایش وزن، کاهش مصرف نمک و الکل و استفاده از رژیم کم چرب و در کنترل فشار خون موثر است.

شماره تماس: ۳۲۲۴۰۸۲۴

*مراقبت از مجاری ادراری: گاهی این بیماران دچار بی‌اختیاری در دفع ادرار و مدفوع هستند و ممکن است سوند ادراری داشته باشند که دفع مایعات باید کنترل گردد. شست و شوی ناحیه مقعد لازم است. در صورت بروز اسهال یا یبوست‌های طولانی، کدر شدن رنگ ادرار یا خونی شدن آن به پزشک معالج اطلاع دهید.

*مراقبت از چشم: در صورتی که بیمار شما در پلک زدن مشکل دارد بهتر است طبق دستور از قطره اشک مصنوعی استفاده کنید.

*مرطوب نمودن هوای دمی: در بیمارانی که لوله معده و یا راه هوایی مصنوعی دارند بهتر است با استفاده از دستگاه بخور و مرطوب کردن هوای اتاق از خشکی مخاط جلوگیری کرد.

*تخلیه ترشحات از مجاری هوایی: فیزیوتراپی تنفسی بسیار اهمیت دارد. بیمار را به سرفه کردن و تنفس عمیق تشویق کنید. با کف دست‌ها ضربه‌های ملایم به پشت بیمار زده و به خروج ترشحات کمک کنید.

فیزیوتراپی اندام‌ها: جهت جلوگیری از تحلیل رفتن و ضعف عضلات باید اندام‌ها را حرکت دهید و مفاصل را باز و بسته کنید تا از خشکی مفاصل و لخته شدن خون در اندام‌ها جلوگیری شود. در صورت مشاهده ورم در دست و پاها آنها را بالاتر از سطح بدن قرار دهید.

*مراقبت از پوست: بدلیل نداشتن حرکت احتمال زخم شدن دارد. پس باید مراقب ایجاد زخم بستر در نواحی اتصال با زمین بخصوص در افرادی که بیماری قند دارند باشید. جهت پیشگیری